

Huiszwaluwen in de opvang

Erik Bruinning

We kunnen er haast de klok op gelijkzetten. Eind april – vanaf Koningsdag – komen de eerste zwaluwen ook bij het Vogelhospitaal Naarden binnen. Veelal zien we de eerste weken vooral uitgeputte en sterk vermagerde exemplaren verschijnen in de ziekenboeg. Die zijn dan ergens op de grond gevonden en worden gebracht door dierenambulances of door particulieren. Zij worden in kooitjes geplaatst en krijgen daarin geschikt en voor hen herkenbaar voedsel aangeboden. Een zwaluw moet eigenlijk veel ruimte hebben. Zij moeten kunnen rondvliegen en insecten kunnen vangen, maar die ruimte hebben we niet. Ook vliegen of mugjes die zo getraind zijn dat ze binnen het hok blijven, hebben we nog steeds niet kunnen vinden.

Hopelijk zijn al deze vogels – als ze na het loslaten op krachten zijn gekomen – weer in staat om zonder problemen aan gezinsuitbreiding te werken.

Daarna volgen een aantal ‘zwaluwloze’ weken. Vanaf medio juni krijgen we meestal de eerste Huiszwaluwen binnen. Meestal betreft het exemplaren die uit een nest gevallen zijn. Huiszwaluwen hebben gelukkig niet vaak last van katten of mensen die hun nest verstoren. Het aantal heel jonge, nog kale zwaluwen is dan ook altijd klein binnen onze opvang. De later bij ons aangeleverde (bijna) vliegende wondertjes hebben vaak voldoende aan een paar dagen goed eten en ze kunnen in de meeste gevallen daarna gezond op de vleugels.

Het grootbrengen van een jonge zwaluw is geen sinecure. Het is een arbeidsintensieve taak die nogal wat kennis vereist. Kijk eens wat een inspanning wordt geleverd door pa en ma zwaluw. Zij worden vaak ook nog bijgestaan door kinderloze familieleden. Er wordt af en aan gevlogen met een snavel vol dierlijke lekkernijen die aan de jongen

worden gevoerd. Daarbij weten zwaluwen ook nog eens feilloos wat gezond is voor zijn of haar jongen. Wij kunnen slechts terugvallen op summiere informatie uit vergeelde boekjes. Het is verbazingwekkend hoe weinig kennis er is als het gaat om het grootbrengen van wilde vogelsoorten.

Bij het inschrijven van zeer jonge vogels die worden binnengebracht, kost het ons vaak de nodige moeite om vast te stellen om welke soort het gaat. Zo ook bij de Huiszwaluw. Gelukkig krijgen alle jongen een merkteken, zodat ze herkenbaar zijn. Voor het loslaten wordt dat weer verwijderd. Goede afbeeldingen en beschrijvingen van jonge vogels in de diverse groeistadia zijn slecht te vinden. Ieder jaar nemen wij ons voor om gegevens daarvan te gaan documenteren. Aan het eind van het broedseizoen komen wij er echter elke keer weer achter dat we te laat zijn. Door alle drukte – wij vangen jaarlijks enkele duizen-

Jonge Huiszwaluw bij enkele jonge Boerenzwaluwen in de couveuse.
Foto: Vogelhospitaal Naarden.

den vogels op – komen wij daar gewoon niet aan toe. Hierbij nodig ik u van harte uit om bij en met ons eens te komen gissen naar de soorten babyvogels die wij in de couveuses in onze opvang hebben.

De verzorging van een Huiszwaluw gebeurt door een team van vrijwilligers, dat de voederbeurten uitvoert door met een pincet voedsel aan te bieden. Ook zorgen zij er onder meer voor dat de couveuses brandschoon zijn, waar normaliter de oudervogels voor zorgen. Wanneer de zwaluwen vliegvlug zijn krijgen zij de vrijheid.

Inzenden foto's voor de Vogelkalender 2015

Ook in 2014 zal weer de traditionele veertiendaagse Vogelkalender verschijnen. Vogelfotografen kunnen voor deze uitgave één of meer vogelfoto's inzenden.

Vogelopnamen van soorten die in het Benelux-gebied voorkomen, hebben de voorkeur. Soorten die reeds in de kalender zijn opgenomen, komen pas na vijf jaar weer in aanmerking. De voorwaarden voor inzenden en de lijst van vogelsoorten die dit jaar niet in aanmerking komen, zijn te vinden op onze website (<http://www.vogeljaar.nl>). U kunt ze ook bij ons opvragen.

De foto's moeten vóór 1 december 2013 digitaal worden aangeleverd bij Willem Werkman. Maak daarvoor bij voorkeur gebruik van de internetdienst WeTransfer (kijk op <http://www.wetransfer.com> en volg de instructies op het scherm).

■ Willem Werkman, Boterbloemstraat 20, 5321 RR Hedel, (073) 599 19 67, e-mail: wawerkman@hotmail.com.

In 2012 hebben wij totaal 120 zwaluwen behandeld in het Vogelhospitaal Naarden, waarvan veertig Huiszwaluwen. Zelfs met onze kennis en ervaring kunnen wij van de jonge vogels slechts de helft weer de vrijheid geven.

Bezin u wel voordat u begint met het opvangen van zieke, gewonde of jonge vogels. Hoe leuk en dankbaar dat werk ook mag zijn, opvangen kunt u het best overlaten aan een organisatie die de juiste kennis in huis heeft.

■ E. Bruinning, Stichting Vogelopvang Midden-Nederland, Postbus 2031, 1411 BR Naarden, e-mail: info@vogelasiel.nl.

Vereeuwiging

Ze vrijden onder de hazelaar,
onder zonnetjes van dauw,
met klevend in hun haar
verdorde bladeren en zand.

Hart van de zwaluw,
erbarm je over hen.

Ze knielden bij het meer,
kamd en er hun lokken schoon,
de vissen zwommen aan
in fonkelend sterpatroon.

Hart van de zwaluw,
erbarm je over hen.

De bomen in spiegelbeeld
waren op golfjes gezeten.
Zwaluw, maak dat ze dit
hun hele leven niet vergeten.

Zwaluw, doorn der wolken,
anker van de lucht,
vervolmaakte Icarus,
rok die ten hemel vaart,

zwaluw, schoonschrijfkunst,
wijzer die de tijd niet kent,
vroegste vogelgothiek,
scheeloog in de hemelen,

zwaluw, spitse stilte,
vrolijke rouw,
geliefdenaureool,
erbarm je over hen.

Wisława Szymborska

(Uit: *Einde en begin. Gedichten 1957-1997.*
Meulenhoff, Amsterdam, 1999)